

שבועות 2013 שיעור בנושא מציצה בפה

משנה רבי אליעזר אומר אם לא הביא כלי מע"ש מביאו בשבת מגולה ובסכנה מכסהו ע"פ עדים ועוד אמר ר"א כורתים עצים לעשות פחמין לעשות ברזל כלל אמר ר"ע כל מלאכה שאפשר לעשותה מע"ש אינה דוחה את השבת שאי אפשר לעשותה מע"ש דוחה את השבת:

דף קלג, א משנה עושין כל צרכי מילה [בשבת] מוהלין ופורעין ומוצצין ונותנין עליה איספלנית וכמון אם לא שחק מע"ש לועס בשיניו ונותן אם לא טרף יין ושמן מע"ש ינתן זה בעצמו וזה בעצמו ואין עושין לה חלוק לכתחילה אבל כורך עליה סמרטוט אם לא התקין מע"ש כורך על אצבעו ומביא ואפי' מחצר אחרת:

דף קלג, ב גמרא אמר רב פפא האי אומנא דלא מייץ סכנה הוא ועברין ליה פשיטא מדקא מחללי עליה שבתא סכנה הוא מהו דתימא האי דם מיפקד פקיד קמ"ל חבורי מיחבר ודומיא דאיספלנית וכמון מה איספלנית וכמון כי לא עביד סכנה הוא אף ה"נ כי לא עביד סכנה הוא:

רמב"ם הל' מילה

כיצד מוהלין חותכין את כל העור המחפה את העטרה עד שתתגלה כל העטרה. ואח"כ פורעין את הקרום הרך שלמטה מן העור בצפורן ומחזירו לכאן ולכאן עד שיראה בשר העטרה. ואח"כ מוצץ את המילה עד שיצא הדם ממקומות רחוקים כדי שלא יבא לידי סכנה. וכל מי שאינו מוצץ מעבירין אותו ואחר שמוצץ נותן עליה אספלנית או רטייה וכיוצא בהן:

Hippocratic Corpus

all wounds draw their inflammation and swelling from the“

surrounding parts, because of the blood flowing into them. In every recent wound...it is expedient to cause blood to flow from it abundantly, for thus will the wound and the adjacent parts be less attacked with inflammation...when the blood flows they become drier and less in size, as being thus dried up.

Indeed

what prevents the healing...is the decay of the blood.”

שדי חמד – הרב מדיני

1. Infection, transmitted either by the mohel's hands or instruments, is the danger that is eliminated by the act MBP.¹⁶

2. Swelling and inflammation is in some unspecified manner reduced by MBP.¹⁷

3. Excessive hemorrhage from wound is the danger prevented by MBP.¹⁸

4. Unbearable pain, which is of MPB.¹⁹

a

“It is known that the air is filled with tiny creatures called bacilli, and it

is also known that when these creatures enter an open wound they can endanger the patient. So too, the contact from the hands of a person in which an evil spirit is known to dwell on them, as well as the pressure of the knife in cutting off the foreskin, may cause the toxin to enter the internal organs of the newborn infant undergoing a brit milah.

Therefore, Hāzal, in the depth of their wisdom and from whom no secret was concealed, instituted the process of MBP so that if any toxin enters the organ, it can be extracted. This is what is referred to as ‘antisepticus.’” (Sdei Hemed, vol. 8, p. 440.)

שלי"ת פ"צ נגהי ליום ה' כ' שצט תקנ"ו לפ"ק שלום וכ"ט ואורח
ימים ושנות חיים-לידידי תלמידי הרצ וכ"ו מו' אלעזר סגל
הורו"ן כ"י אצ"ד צע"ת צו"ן.
יקרתו הגיעני ויפה כתב, כי לא נמצא מצינה צפה דוקא כ"א
למקוצלים שאומרים למתק הדין על ידי פה ושפתים ואין
לנו עסק צנסתרות היכא דאיכא למיחש לסכנתא כל דהוא. והנה
שורש מ"ן, מנן הכל אחד וכתוב מ"ן אפים (משלי ל') וימן טל מן
הגזה בשופטים צגדעון, צכולס פרש"י לשון סחיטה וכציטה להוציא
דבר מכתו, וכן פ"י רד"ק וראצ"ע יע"ש. וא"כ אין לנו אלא להוציא
את הדם ממקומות רחוקים יהיה על איזה פעולה שיהיה, ויש להאמין
המומחים על זה איזה פעולה תפעול כמו מצינת שפתים. ועוד אני
אומר אפילו היה מפורש צש"ס מונן צפיו מ"מ כיון שאין זה מהכשר
מילה אלא משום סכנה והמל ופרע ולא מנן צבר גמר מצותו, והטיטק
יותר צתרומה ואצ"ו עשה פסח אלא שהוא צסכנה עד שתעשה
פעולה להוציא דם ממקומות רחוקים. ופראד"מ יליף רצ פפא דומיא
דאספלגית וכמון שהוא משום סכנה ה"נ צמצינה, והרי כמון ואספלגית
גופא אין אנו נוהגין צכמון כלל גם לא צאותן אספלגית שזכרו צש"ס
צאצי"א ורצא, שמע מינה (כיון דמשום רפואה הוא אין להקפיד אס
הוציאו הרופאים רפואה אחרת צמקומם) והוא הדין נמי למצינה
אפילו היה מוזכר צמשנה מצינה צפה מ"מ יכולים להמיר צדנר אחר
כיוצא בו, אך יזהירו הרופאים המומחים שיעידו צאמת אס הספג
עשה פעולת מצינה צפה יותר מזה אין לחוש לפענ"ד. הק' משה
סופר מק"ק פפד"מ. עכ"ל.

1 (ה) ובשו"ת מהר"ם שיק אור"ח ס"י קנ"צ ואשר שאלת צענין המצינה
שרונים החדשים לצטל דעתי אין לענות להם כלל כ"י מי
שאומר דמצינה צפה הוא מסוכנת או מזיק לילד הוא אומר שקר וחלט
ומפורסם א"צ רציה ואני מוהל זה יותר מארבעים שנה ומעולם ח"ל
לא היה שום מקרה או שום חולשא עי"ז כ"י וכנר האריך מרן צעל

המג"א צס"י תל"ז דא"צ לצרר, וצלא"ה מעשה שהיה כך היה דהמיהל
צעיר המלוכה ווין היה מומחה גדול ונשוא פנים והוא היה המיהל
הראשון שנתחזק שם והיה לו חולי המתדנק שצכה"ג שיש להמיהל
חולי המתדנק או נכפה וכי"צ צודאי זה מזיק והיה קשה להעצירו
והיתר מרן הגאון זצ"ל צשעת הדחק לעשות המצינה ע"י ספג וא"כ

המג"א צס"י תל"ז דא"צ לצרר, וצלא"ה מעשה שהיה כך היה דהמיהל
צעיר המלוכה ווין היה מומחה גדול ונשוא פנים והוא היה המיהל
הראשון שנתחזק שם והיה לו חולי המתדנק שצכה"ג שיש להמיהל
חולי המתדנק או נכפה וכי"צ צודאי זה מזיק והיה קשה להעצירו
והיתר מרן הגאון זצ"ל צשעת הדחק לעשות המצינה ע"י ספג וא"כ

NEW YORK MEDICAL JOURNAL:

A MONTHLY RECORD OF

MEDICINE AND THE COLLATERAL SCIENCES.

VOL. XVIII.] DECEMBER, 1873. [No. 6.

Original Communications.

ART. I.—On the Question of the Transmission of Syphilitic Contagion in the Rite of Circumcision. By R. W. TAYLOR, M. D., Surgeon to the New York Dispensary, Department of Venereal and Skin Diseases.
The question of the possible occurrence of syphilis in the

דרך נס.
וגם הרבה את אמונתו בטעשה אחד, כי הניק
בן ח' ימים הרביק את מחלתו בטוהל ע"י המציצה—
המעשה הזה שקר נמור הוא, כי לא יבואו סימני המחלה
על הניק ולא ימצאו המיקראבים אלא בשבוע השני
והדם בלא מיקראבים לא יוכל להזיק בשום אופן. —
ראו נא במחלה הזוהר הבאה כבה האב לא המצאו
אף ננע קמן על האם אע"פ שנשאה את הילד בתוך
גיפה כמה חרשים. ואפילו אם הניק טת בבטן אמו
לא יהיה עליה שום סימן מחלה.
שאלתי את החכם פאסטור (Pasteur) אם היכל
המציצה להזיק למוצץ והוא השיב לי שלא היכל

(1) המליץ ש"ע 158. (2) המליץ ש"ע 201.

SYPHILITIC CONTAGION IN CIRCUMCISION. 563

As you know, there were four Jewish children, previously healthy, who, after circumcision by a Hebrew named H—, were attacked by phagedenic ulceration of the penis, and by lesions of the skin and lymphatic ganglia, accompanied, in three of the cases, with exhaustion which resulted in death. The questions which arise, and they are of great importance in their social, sanitary, and medico-legal bearings, are: What is the nature of the disease with which these children were afflicted? In what manner was the disease communicated; or how did it originate? What means can we take to prevent similar cases of disease in future?

lishing syphilis. The question suggests itself: Was this ulceration the result of neglect of the wound of the operation, as we know that the low class of Polish Jews to which these children belonged is as a rule careless, uncleanly, and even filthy? I am inclined to answer this question in the negative, for the reason that I am informed by a person, who has performed many operations of circumcision among this class, that even amid their want of care and filth the wound generally heals very rapidly; and then also for the reason that there is in children generally a tendency to rapid reparation of wounds, even when not well cared for. Can it be that it is a

9 Jahrgang
ביה
שנה תשיעית

כלל יום יום וכן הדין
לפי י"ז זה ושלשון ראשון
חולות

האדוקסמט:

לשכלות חכמה בארצנו
ובארצות דרום על שם
האדוקסמטאצין

Kol Machsike Hadas

באנציה-נאסטק 10
in Lemberg.

החכם אשר לא יקבל תעלה
במערד יפנה אלינו במכתב
מחזיקי הדת חשוק, ועל
שם יח' נכתב:

"Reclamation,"

KOL

Machsike Hadas

קול

מחזיקי הדת

מחזיקי הדת בארצנו

לשנה 5
לחצי 9 — 50
לרבע 1 — 30

ברום ענין

לשנה 15
לחצי 7.50
לרבע 4

שבו מודעת 10 צ"ל לשורה
פכתבים רא ישובו ליד
בעלים.

מסגנו הכללי כרום
חזר מודתו חרש נאלדבער
מחזיקי הדת בארצנו
הנבד ב"ר חיים ליבש
שופץ קולד ווארשא

M H Goldberg
Pawa Gasse bei
Chaim Leibisch
Spitz
Warschau.

Lemberg den 8 December 1892
Nr. 5
לבו יום ח' י"ט כסלו תרנ"ג

המציצה. וכשם שיוודעים כל ישראל שדרייפים נקי
היא ולא בצדק נשפט כך ידעו שהמציצה נקיה היא
ונשפטה שלא בצדק — רק יחקרו ויודשו בכל מעשה
שימצאו לדעת במי היא האשם וכל העם על מקומו
יבא בשלום. הק' גפתלי קליין.

בסקוטלנד רחוקים ולא יתור, אבל ראוי לא ראוי הסודי
 דבי! כי עזרנה לא היתה כתבנית השלמות כאשר חפצתי,
 יען רחיצה הסילה עוד חסרה לה אחרי הפציה שלא יוקרש
 הרם הנוצר על פי הסכה. והנה עלה על רעיוני לעשות
 סגאכת טחאכת איוה רבר שישסוף גם את פי הסכה בסו
 וריקח היין ספיו של הסוהל תיכף אתר הפציה, ותהלה לא
 הצליחה בידי העצאתי רבר כזה

Abingdon House, 186 Sutherland Avenue,
 Maida Vale W.

12 Nov. 1888.

Dear Sir,

When I had the pleasure of seeing you operate I was on the eve of departing for the Continent, hence the delay in writing to you. I certainly consider your apparatus an immense improvement on the old method of doing the Metizah which was open to grave objections. In my opinion that portion of the proceeding may with much advantage be dispensed with altogether, but if it is to be retained your method enables it to be done without danger to the child or the operator provided that the apparatus is kept scrupulously clean.

yours faithfully

Albert Kisch M. D.

(המציה באשכנז) זה כשנה אשר גזרה ממשלת אשכנז על המציה בפה המוהל, על דברת הרופאים והטבעיים כי נקל להדבק נגע ומחלה אשר בבשר המוהל אל בשר היד וכן להפך. ועל פי הפקודה הגבוהה חדלה המציה זה ירחים רבים ואך השתמשו באספלוניות טבילה ביין או משקים אחרים, וזאת אמנם נגד הדת ודין "המציה בפה" למען הוציא את הדם ממקומות הרחוקים, ועתה מבשרים מיום ליום מאשכנז כי פראפעסאר סעטטענקאפער במינכען המציא תחבולה למצוץ את הדם יפה יפה ע"י שפופרת זכוכית חלולה המושמה על הגיד עד היסוד בה והמוהל מוצץ בסיו את הדם מסביב סביב. וכבר נעשו בזה נסיונות רבים נכח סני רופאים בקיאים ויטב בעיניהם, וגם בנוגע לד"ת שצריכה המציה להיות בפה הסכימו הרה"ג מוה' יצחק אלחנן מקאוונא ועוד מרבני אשכנז יודעי תורה כי יוצאים בהמצאה הזאת ידי חובת "מציה בפה" והרב החכם הנולד מוה' שמשון רפאל הירש מפפד"מ ה"ו האריך בפלפול רחב.

ובשנת תרמ"ח הוציא הקהלה הארטהאדאקסען של פראנקפורט ד"מ, תחת הנהלת רנס הג' הנדיק ר' שמשון רפאל הירש זצ"ל וחתם עליה רנס (הנ"ל). נדפס צס' תו יהושע ע"ש כל הלשון צאידית וצגרמנית) קונטרוס הנקרא "עקסטרא ציילאגע צור לויצהייטע" וכו' שם (צגרמנית) היות שהמציאה צפה גרס הרצה חולאים להנימול או להמוהל לא יעשו עוד מציאה צפה רק ע"י הזכוכית שהמציא הרצ דפולדא ד"ר קאהן והציא שם הרצה רופאים פראפעסארן שצנחו זה וצאריכות איך להשתמש בזה הזכוכית. ואח"כ הציא מכתב מהגאון ר' יצחק אלחנן אז"ד דקאוונא זצ"ל שכו' יום אי' כ"ט תמוז תרמ"ח וז"ל, יקרת מכתבו הגיעני צמה שדרש ממני ע"ד הענין הנעשה צעו"ה צמדינתו כי אינם מניחים להמהלים למצוץ דם המילה צפיהם מחמת חשש סכנה ודרש כת"ר ממני לחוות דעתי אם מותר למצוץ הדם ע"י קנה חלול ודעת כת"ר להתיר זה, דהא עכ"פ נמצוץ הדם ע"י זה ומקיימים ג"כ עי"ז את מצות המציאה וכמ"ש כת"ר צארוכה... וה' יהיה צעזרס וצעזר כלל ישראל וקדושו. **יצחק אלחנן ספעקטור החופ"ק קאוונא.**